

ZAPISNIK

sa 10. sjednice Povjerenstva za ravnopravnost spolova održane 10. veljače 2016. godine na galeriji Gradske vijećnice, s početkom u 16,35 sati.

Prisutne članice: Alessandra Selak, Smiljka Simunić-Kuzmanić, Andreja Rudančić-Lugarić, Đeni Hrvatin i Korana Kraguljac.

DNEVNI RED:

1. Stay Calm?!

AD 1.) Uvodna obrazloženja podnijela je predsjednica Selak objasnivši da je današnju sjednicu nazvala pod zajedničkim nazivnikom zato jer ima razno-razne obavijesti ili teme; dakle nije jedna tema i nije sjednicu sazvala kao što je uobičajeno vezano za obilježavanje konkretnog datuma koji se odnosi na ravnopravnost spolova. I uvjeren je da će ubuduće imati sigurno nažalost „više“ materijala s obzirom na situaciju koja je prisutna u Hrvatskoj i koja klima vlada s aspekta položaja žena u zemlji. Dnevni red je nazvala „Stay Calm?!“ zato jer bi trebali to doslovno shvatiti, da zaista trebaju ostati na neki način mirni, da se ne primirimo ali da ostanemo ne ni ravnodušni. Jer čovjek kad je ravnodušan znači da mu je svejedno, a nikad nam ne bi trebalo biti svejedno s obzirom na doista za ovu godinu poražavajuće nekakve statističke podatke.

U nastavku je pročitala objavljene osvrte u medijima (na portalima) o slijedećim temama:

1. Prva tema bila bi osuda napada na novinarku Mirjanu Rakić i glumicu Ninu Viočić: „Ova stravična javna gesta uobličena je i u kartonskom redizajnu koji zorno svjedoči o tome kakvog demona fašistička svijest u toj figuri vidi, tek je dio aktualnog repertoara nasrtaja na žene i sva njihova teško stečena prava. Povorka koja je podupirala taj napad simboličko je utjelovljene zlostavljačke politike prema ženama kakvu neke skupine očito kane provesti svim, a nažalost i prepoznatljivim institucionalnim i vaninstitucionalnim sredstvima, kao što to već najavljuju programi demografske obnove, staro oruđe uskrate reproduktivnih prava, i zahtjevi za preraspodjelom financija civilnoga sektora, u kojemu ženske udruge zauzimaju važan dio. Nadalje, Nina Viočić koja je istaknuta hrvatska umjetnica koja više od 20 godina prostor svog javnog i profesionalnog djelovanja nalazi u glumi, zbog svoje je izjave: „Ne podnosim nacionalizam, fašizam i povraća mi se od svih vrsta patriotizama. Gnušam se diktature i jednoulja“ dobila prijetnje progonom, smrću i silovanjem, karakterističnim smjelim reakcijama fašističkih bojovnika.“

Navodi da je u zadnjih deset godina ubijeno 305 žena. 2014.g. 13 žena je ubijeno, a 338, to su one koje su se okuražile, su zadobile teške tjelesne ozljede, a u 2015.g. u prvih 11 mjeseci tek je pao taj broj na 7%. To je stravičan podatak, s time da je tih 13 žena koje je ubijeno isključivo ubijeno od svojih partnera bivših ili aktualnih.

2. Centar za građanske inicijative u Poreču Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova prijavio je seksističku reklamu tvrtke Electrolux pod nazivom „Svaka ljepotica zaslužuje svoju zvijer“ radi poticanja i promocije tradicionalnih patrijarhalnih stereotipa koji se vežu uz žene. Pravobraniteljica Vesna Ljubičić izdala je preporuku Electroluxu zbog korištenja spolnih stereotipa i seksizma i seksizma u reklamnoj kampanji te odredila da je u roku od 30 dana obavijeste o poduzetim mjerama (nisu je obavijestili). Ona je zaključila kako se reklamna kampanja oslanja na spolni stereotip koji se temelji na tradicionalnoj podjeli rodnih uloga prema kojoj je usisavanje kao dio kućanskih poslova posao „žene“. Jasno je dala do znanja da je reklamni proizvod namijenjen ženama te kako je istovremeno žena i tekstom izlikom prikazana u kontekstu u kojem se ističe i njen fizički izgled, a to je ljepota, karakteristika koja se jako često iskorištava u reklamnim kampanjama. U izvješću Odbora za

prava žena i ravnopravnost spolova Europskog parlamenta se navodi da su rodni stereotipi u oglašavanju jedan od nekoliko čimbenika koji imaju velikog utjecaja na napore koje društvo čini u smjeru rodne ravnopravnosti. Taj utjecaj je veći stoga što mnogi nisu svjesni načina na koji na nas utječe upravo te slike koje nas okružuju kroz medije, televiziju itd.

3. Masovna silovanja u Kôlnu. Reakcije ne samo u Njemačkoj, većinom Europe u najmanju su ruku dvolične. Isti oni koji rijetko osuđuju nasilje protiv žena u vlastitim sredinama danas se prikazuju kao dušebrižnici i umjesto da osuđuje pojedince koji su počinili te napade, a time i kaznena djela protiv žene, počinitelje poistovjećuju s muslimanskom zajednicom i time utječu na javno mnijenje spram rješavanja ove izbjegličke krize. Dakle sad je i to što se desilo u Njemačkoj je ustvari u drugom planu, bitno je tko načinio ta stravična zlodjela odnosno koje je nacionalnosti. Znamo da žene rijetko prijavljuju nasilje zbog brojnih nepovoljnih zakonskih odredbi kako u Njemačkoj tako i kod nas, a nakon napada u Kôlnu broj prijava seksualnog zlostavljanja i napadaja je povećan što ukazuje na to koliko javna rasprava o seksualnom nasilju nad ženama imaju ohrabrujući učinak ali s druge strane uvelike zabrinjava činjenica što se ta rasprava rasplamsala upravo zbog podrijetla počinitelja od kojih većina nisu Nijemci te tobožnjih nepremostivih kulturnih razlika. Ovom prilikom osuđujemo i nasilje nad ženama u Hrvatskoj, godina još nije ni počela, a već svjedočimo ubojstvima žena i zahtijevamo da i počinitelji budu kažnjeni bez obzira na podrijetlo i socijalni status.

4. Vezano za poštivanje kvota Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je Državnom odvjetništvu poslala upit da li se je što pokrenulo vezano za prekršajne postupke protiv izbornih sudionika koji nisu poštovali žensku kvotu, ali se odgovor još uvijek čeka. Domoljubna koalicija nije poštovala žensku kvotu ni u jednoj od 11 izbornih listi, Hrvatska raste na 5 od 10, a HDSB na 2 od 2 izborne liste. Manjak žena na čak 9 listi imala je Autohtona Hrvatska stranka, a po 2 liste podbacili su Koalicija Naprijed Hrvatska (I. Josipović) i Reformisti Radimira Čačića te Socijalistička radnička partija Hrvatske. Dok je u jednoj listi manjak žena imala Koalicija predvođena Hrvatsko kršćanskom demokratskom unijom. Inače su kazne simbolične i iznose od 50.000 kuna.

5. Danska je najbolja zemlja na svijetu za žene, a na svijetu nema boljeg mjesta za umirovljenice od skandinavskih zemalja. Švedska kao druga najbolja zemlja na svijetu ima progresivne stavove prema rodnoj jednakosti, Kanada je druga na ukupnoj listi odnosno treća, a iza toga je Nizozemska na četvrtom mjestu i onda slijede: Novi Zeland, Njemačka, Velika Britanija, Luksemburg i Austrija. Na dnu liste su Alžir i Pakistan koji su žestoko kritizirani zbog nepoštovanja ljudskih prava i uopće odnosa prema ženama.

6. UN je donio odluku da je pravo na pobačaj pravo svake žene koju joj nitko ne smije uskratiti. Dakle, odluka UN-a govori o tome da je to ljudsko pravo, a ne samo žensko pravo odnosno pravo žene.

7. „Primitivizam se svuda unaokolo širi kao paučina. Pravo značenje riječi primitivac je prost, neobrazovan čovjek. Ali kod nas najveće primitivce, oličenje primitivizma, nalazimo upravo među onima koji posjeduju nekakvo obrazovanje. Jedna od karakterističnih osobina pravih primitivaca jeste njihova sposobnost da dugo i vješto skrivaju svoj primitivizam. U mirnim vremenima ugnijezde se u nekoj sredini i svojim manirima naizgled uglađene osobe, pristojnim izgledom i uljudnim ophođenjem, uspijevaju da zavaraju okolinu. Suština je zapravo zamaskirana sa nekoliko skupih odijela i nekoliko naučenih fraza. Primitivci su tako ušuškani u samoj srži društva poput larvi koje mogu ostati larve čitavog života. Ali ako naiđu za njih povoljne okolnosti, iz tih larvi se razvijaju štetočine koje iznutra nagrizaju i dovode do propasti sve što dotaknu.“

Moje je mišljenje da imamo sad sličnu situaciju i u vladajućoj strukturi, barem ih je ona na taj način prepoznala bez obzira na njihovo obrazovanje, da upravo imamo posla sa ljudima koji su izuzetno primitivni i koji nama ženama prvenstveno neće sigurno donijeti nikakvu sreću, nekakvu ravnopravnost niti nekakvo poštovanje. Jer ravnopravnost je ustvari

poštovanje. I ne znam kako ćemo se mi uspjeti od svega toga zaštititi, a najmanje ukoliko se ne budemo borili za svoja prava. Morali bi početi malo više možda cijeniti sebe ili se grupirati na jedan drugi način jer se muškarci drže jako jedan uz drugoga i nikada se neće čuti za jednog muškarca da je za drugoga rekao nešto pogrdno pa bi onda možda bilo poučno da shvatimo da bi prvenstveno trebali početi poštivati i razumjeti različitosti među nama ženama i sa tom nekakvom snagom i energijom ići dalje.

Za svaku od gore iznesenih tema članice Povjerenstva su iznijele svoja razmišljanja, stavove i iskustva, uz usuglašenu poruku da su promjene u Hrvatskoj vezano uz rodnu ravnopravnost nužno potrebne ali ne isključivo i samo kroz strukture društva (*kad je struktura kriva ne može se kroz strukturu ništa ni mijenjati*) već kroz vlastito pojedinačno djelovanje i iznošenje ispravnih ideja i stavova kako bi se nastojalo poboljšati cjelokupno društvo.

Završeno u 17,20 sati.

Zapisničar:
Predrag Hajtić

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA
Alessandra Selak